

SÄTERS
KOMMUN

Småskaligt jord- och skogsbruk – en känsla av sammanhang

En tvåårig utbildning för dig som vill utbilda dig inom det som aldrig kommer att bli överflödigt att kunna - hur man skaffar sig mat i magen och kläder på kroppen.

Småskaligt jord- och skogsbruk är en kurs för dig som längtar efter att få jobba nära det vi kallar "livet". Djurens livsglädje och naturens växtkraft ger ovärderliga erfarenheter och fyller ditt eget liv och arbete med många fantastiska upplevelser.

Arbetet inom jord- och skogsbruket gestaltar sig genom lukt, ljud, synintryck och emotionella kontakter med både växter och djur, liksom glädjen av att dela dessa med arbetskamrater.

Men arbetet är krävande, det ställer stora krav på de som vill ge sig in i yrket. Många gånger måste beslut tas som påverkar både andra varelsers väl och ve, liksom dina egna känslor, ekonomi och framtid.

Döden, misslyckanden och olyckor är ständiga följeslagare till en lantbrukare och något som man behöver kunskap om för att undvika, motverka och hantera. Därför kommer utbildningen fokusera mycket på en praktisk användning av det vi läser och diskuterar och här har vi ett antal praktikgårdar. Är ni distansstudenter verkar vi för att ni på egen hand eller i samverkan med våra lärare hittar egna praktikgårdar där ni får öva och se olika resultat av arbetet över tid.

Att gå den här utbildningen är ett sätt att få den kunskap du behöver för att komma längre i dina ambitioner att verka inom jord- och skogsbruket, oavsett om du tänker dig vara anställd eller bli egen småbrukare och företagare.

Djuren

Djuren är inom ett hållbart lantbruk helt nödvändiga och under kursen kommer vi att lära oss om och diskutera det beroendeförhållande vi människor har med våra lantbruksdjur. Kunskap om djurens biologi utgör givetvis grunden till hur man bäst sköter om dem, men vi studerar också vilken roll fysiskt och mentalt bemötande har i relation till våra lantbruksdjur och vad respekt och dominans innebär i dessa sammanhang. Där lär vi oss också hur vi arbetar säkert med djuren och vilka hjälpmedel och metoder som rekommenderas.

Efter genomgången kurs har du fått möjligheter att möta de flesta av våra lantbruksdjur och studerat, utöver daglig skötsel, även ämnen som näringsbehov, parning, avel, avkommor, sjukdomar och parasiter.

Vi kommer också att gå igenom vad som behövs för att få bästa produktionsresultat och hur djurskötsel är en viktig del av vårt samhälles matproduktion och resiliens.

Skogen

I det småskaliga skogsbruket utgör skogen till stor del en långsam resurs där virke, ved och verktyg kan sägas vara det viktigaste. Här finns givetvis andra saker som egen förädling av trävaror, jakt och fiske och förädling av andra naturresurser som bär och svamp. Även turismen kan vara en del av ett aktivt småskaligt skogsbruk. Men framförallt kommer vi att studera skötselmetoder som passar ett småskaligt skogsbruk.

Naturen, vi och samhället

En stor del av utbildningen kommer att kretsa kring oss människor. Vi är de som aktivt ändrar förutsättningarna för växt- och djurlivet på så många sätt. Vattenavrinning, näringskoncentration, mekanisk och kemisk bekämpning, avel, urval av växter och mycket mer. Det här innebär ett mycket större ansvar än man kanske tillåter sig att fundera över. Men det är precis det vi kommer att göra. Vi pratar gifter, genteknik, mångfald kontra enfold, avel och bevarandearbete.

Vi kommer också att beröra dig som individ. Vad är din syn på din egen uppgift i ett jordbruks- och skogsbrukssammanhang. Vi kommer också att prata om hur ditt eget mående och psyke kan vara en viktig del av valet av yrke och bransch och hur det kan påverka hur väl du lyckas i ditt yrkesval.

KASAM (känslan av sammanhang) är något som kommer vara ett av kursens ledmotiv.

Teknik

Traktorer och maskiner är idag en självklar del av ett fungerande jordbruk, oavsett skala på produktionen. Vi lär oss i denna delkurs om användning av dessa hjälpmedel, rätt handhavande, underhåll och en del om grundläggande reparationer. Vi tittar på ergonomi för användaren, resultatet av maskinens arbete och hur man bäst nyttjar effektiviteten som maskinerna erbjuder. Vi lär oss också att hantera motorredskap som till exempel motorsåg och röjsåg.

Växterna

Precis som djuren ingår även växterna i den helhet som vi är en del av. Vi lär oss här om våra vanliga kulturväxter, främst med inriktning på jordbruk och till viss del trädgård. Vi läser också om människans påverkan på de växter som vi idag nyttjar och hur den utvecklingen kan ge och har gett stora effekter på människans egen möjligheter till överlevnad.

Vi berör även odlingszoner, jordarter, jordhälsa, mykorrhiza, mikroorganismer och insekter och mycket annat. Detta kanske är den viktigaste av alla delkurser. Att förstå jord och växter ger grunden till vilket jordbruk vi kan bedriva.

Ogräs är ett annat ämne och när det gäller detta kommer kursen att handla mycket om anpassning, både hur vi själva anpassar våra odlingar till de givna förutsättningar som finns på de platser vi väljer att odla, men också hur växterna successivt kommer att anpassa sig till våra metoder att bekämpa dem.

Landsbygdens landskap

Det svenska landskapet kan te sig enkelt att förstå, men bakom åkerkanter, vägar, byggnader och övergivna maskiner finns ett helt annat landskap. Ett landskap som är byggt på sociala konstruktioner såsom ägande, allmänningar (icke att förväxla med allemansrätten) och samfälligheter. Det kan utläsas via kartor, rågränser, protokoll och föreningsstadgar och ger förståelse för samverkansmodeller såsom maskinringar, kooperationer, företagande och ger insyn i landskapets sociala kapital. Vi kommer att beröra dessa saker som en del i att på djupet förstå jord- och skogsbrukets villkor i lokalsamhället.

Historia

Vi kommer inte bara att lära oss om dagens jord- och skogsbruk, utan även om ursprunget och bakgrunden till dagens svenska moderna naturbruk. Det ger oss viktiga perspektiv på vilka växter, djur och metoder vi ärvt från tidigare generationer och vilka vi vill bevara eller återta och vilka vi vill lämna efter oss till nästkommande generationer. Vi har här möjlighet att diskutera och fundera på vilka krav som samhället ställer på jord- och skogsbruket, vad som är hållbart och i vilket tidsperspektiv vi rör oss i dessa diskussioner. Vad är till exempel ”gammalt och förlegat” och vad betyder det att något är ”modernt”?

Biologi

Inom biologin dyker vi djupare ner i förståelsen för olika arters samverkan, konkurrens och framförallt förståelsen för naturens nischer som hela tiden uppstår, minskar och försvinner beroende på hela den biosfär vi verkar i. Vi jobbar här med alla de viktiga kretslopp som utgör grunden till liv och det jord- och skogsbruk vi försöker bemästra.

Entreprenör eller löntagare

Att ha egenskaper som vanligen associeras med en entreprenör är helt nödvändig inom en bransch som jord- och skogsbruk. Man får ingen långvarig anställning (och du blir heller inte långvarig som egenföretagare) om du inte är kapabel att ta en mängd egna beslut och initiativ. Dessutom är kloka idéer som kan förbättra verksamheten oftast välkomna.

Ofta kan en kombination av att både vara anställd och egenföretagare vara ett sätt att börja sin karriär inom branschen. Som småskalig jord- och skogsbrukare är uttrycket ”många bäckar små” något att ta till sig innan man vet vilka arbetsuppgifter och sammanhang som man trivs med och som är möjliga att ge en inkomst.

Utbildningen siktar därför mot att ge studenterna både kunskap, inspiration och mod att även följa en väg mot egenföretagande. Du kommer under utbildningen också få tips om ytterligare kurser som kan locka till att förverkliga dina idéer.

Fakta

2-årig vuxengymnasial utbildning (100%)

Kurser

Djurens biologi (100 p)

Marken och växternas biologi (100 p)

Naturbruk (200 p)

Lantbruksdjur 1 (100 p)

Växtodling 1 (100 p)

Livsmedel - och näringskunskap (100 p)

Produktionsfilosofi (100 p)

Politik och hållbar utveckling (100 p)

Företagsekonomi (100 p)

Entreprenörskap (100 p)

Yrkesinriktad kurs (eget val) (100 p)

Kontaktuppgifter

Studierelaterade frågor

syvdahlander@edu.sater.se

Frågor gällande kursinnehåll

emil.nilzon@edu.sater.se

Studietakt: 100% 2 år eller 50% 4 år

Möjlighet till studier på semidistans

Ansökningsperiod 1 maj—7 augusti

Start 28 augusti

Särskild behörighet: Ma, Sv/SVA, Eng,

Sh motsvarande åk 9.

**SÄTERS
KOMMUN**